

CONSILIUL AUDIOVIZUALULUI AL REPUBLICII MOLDOVA

DECIZIA nr. 400

din 08 decembrie 2023

Cu privire la examinarea cererii de eliberare a licenței de emisie „REAL RADIO” SRL pentru serviciul media audiovizual de televiziune „Familia”

Prin cererea f/nr. depusă la 17.10.2023, „REAL RADIO” SRL a solicitat Consiliului Audiovizualului (în continuare – CA) eliberarea licenței de emisie pentru serviciul media audiovizual de televiziune „Familia”, al cărui serviciu de programe urmează să fie difuzat prin rețelele distribuitorilor de servicii din țară într-un format generalist, prevăzut de proiectul editorial și Structura serviciului media audiovizual de programe pentru serviciul media audiovizual de televiziune „Familia”.

Furnizorul de servicii media „REAL RADIO” SRL este deținătorul licenței de emisie pentru serviciul media audiovizual de televiziune „Mega TV” (Licența de emisie seria A MMI nr. 002172 din 01.03.2020).

În ședința publică din 10 noiembrie 2023, examinând cererea „REAL RADIO” SRL de acordare a licenței de emisie pentru serviciul media audiovizual de televiziune „Familia”, membrii CA au constatat un șir de neclarități în informația prezentată, care nu au putut fi elucidate de reprezentanta furnizorului de servicii media. Astfel, CA a prelungit termenul de examinare a cererii cu 30 de zile, în temeiul art. 25 alin. (3²) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 (în continuare – CSMA), solicitând totodată prezența administratorului „REAL RADIO” SRL, care este și proprietar beneficiar final al furnizorului de servicii media, în ședința publică a CA la examinarea subiectului în cauză, pentru a oferi răspunsurile de rigoare.

La data de 14 noiembrie 2023, în temeiul art. 87 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018, CA a solicitat administratorului „REAL RADIO” SRL să se prezinte pentru audieri, în vederea analizării tuturor circumstanțelor privind cererea de eliberare a licenței de emisie pentru serviciul media audiovizual de televiziune „Familia”. La data de 24 noiembrie 2023 audierile au avut loc, în cadrul acestora administratorul „REAL RADIO” SRL oferind informații legate de activitatea furnizorului de servicii media.

Prin scrisoarea nr. 2387 din 27.11.2023, furnizorului de servicii media „REAL RADIO” SRL i-au fost solicitate anumite informații/documente suplimentare, reieșind din cele constatate în rezultatul audierilor din 24 noiembrie 2023. La data de 30 noiembrie 2023, „REAL RADIO” SRL a prezentat un răspuns la scrisoarea CA nr. 2387 din 27.11.2023.

Potrivit prevederilor art. 25 alin. (3²) din CSMA, „în termen de 30 de zile de la data depunerii cererii prevăzute la alin. (3¹), Consiliul Audiovizualului eliberează sau refuză, printr-o decizie motivată, eliberarea licenței de emisie”.

În ședința publică din 08 decembrie 2023, ca urmare a examinării cererii de acordare a licenței de emisie pentru serviciul media audiovizual de televiziune „Familia”, precum și a răspunsurilor reprezentanților „REAL RADIO” SRL la întrebările și comentariile membrilor CA, s-a decis, prin vot majoritar, respingerea cererii f/nr. din 17.10.2023 a „REAL RADIO” SRL de eliberare a licenței de emisie pentru serviciul media audiovizual de televiziune „Familia”. Întru argumentarea acestui vot, membrii CA au menționat următoarele:

Președinta CA, Liliana Vițu-Eșanu, consideră că din trecutul serviciului media audiovizual de televiziune „Familia” rezultă bănuiala rezonabilă că acesta activează concertat împreună cu alte televiziuni care sunt înregistrate pe str. Ghiocilor 1, mun. Chișinău, deci există și riscul de concentrare sau perpetuare a concentrării mediatice prin acordarea unei astfel de licențe. De asemenea, în opinia sa, acordarea licenței de emisie pentru acest serviciu de televiziune nu va contribui la pluralism și la diversitate, nu va contribui la stabilirea unui serviciu media care să facă programe locale și să acționeze ca un post decuplat de anumite grupuri mediatice. Serviciul media audiovizual de televiziune „Familia” a fost sancționat cu amenzi mari pentru lipsă de produs local, a activat concertat împreună cu alte servicii media, care stau pe aceeași adresă, atunci când a reflectat campania electorală deși a declarat că nu o va reflecta. Astfel, nu are rost CA să elibereze licență pentru o televiziune care doar va distribui aceleași conținuturi difuzate deja de alte câteva canale, or consumatorul nu obține nimic din acest fapt.

În contextul celor expuse, președinta CA, Liliana Vițu-Eșanu, a subliniat că una din condițiile obținerii licenței de emisie este angajamentul fondatorului de servicii media de a respecta prevederile CSMA. Pe lângă cerințele listate la art. 25, codul prevede că *pluralismul audiovizual* este un context care întrunește diversitate de furnizori de servicii media și de servicii media, diversitate de programe audiovizuale, prezența opiniilor publicului larg, prezența furnizorilor de servicii media liberi, autonomi, independenți economic și editorial etc. Astfel, membrii CA trebuie să se asigure că respectă fiecare prevedere a CSMA atunci când își exprimă votul.

Membrul CA, Ruslan Mihalevski, a făcut referință la Directiva serviciilor media audiovizuale europene în care se menționează că serviciile media audiovizuale sunt în egală măsură servicii culturale și servicii economice, iar importanța lor crescândă pentru societăți, pentru democrație, în special pentru asigurarea libertății de informare, a diversității de opinii și a pluralismului în mass-media, pentru educație și cultură justifică aplicarea unor norme specifice pentru aceste servicii. De asemenea, membrul CA a subliniat că licența de emisie se acordă în temeiul prevederilor CSMA, care transpune directiva respectivă și care conține unele principii-cheie, precum asigurarea, menținerea și dezvoltarea pluralismului audiovizual, ceea ce înseamnă, inclusiv, diversitatea de furnizori și de servicii media audiovizuale, precum și *prezența furnizorilor de servicii media liberi, autonomi, independenți economic și editorial*.

Membrul CA, Ruslan Mihalevski, a menționat că cererea de acordare a licenței de emisie examinată este o cerere de la un furnizor de servicii media existent, care a prezentat un concept pentru un serviciu media audiovizual deja cunoscut și pe care dorește să-l repună în funcțiune, iar în cadrul examinării acesteia a identificat următoarele probleme: (1) După cum reiese din controalele CA, furnizorul de servicii media „REAL RADIO” SRL nu a îndeplinit conceptul declarat al serviciului media audiovizual de televiziune „Familia”, nu l-a implementat în ansamblu, nu a respectat cele mai importante obligații ale furnizorului de servicii media conform CSMA. În special, furnizorul de servicii media nu a asigurat ponderea obligatorie a programelor locale: încălcarea dată a fost sistematică, pe o perioadă îndelungată de timp, din martie 2022 până în august 2023. Furnizorul de servicii media a avut timp destul pentru a găsi soluții și a se conforma, dar nu a făcut-o, sancționarea a început cu avertizări publice și a ajuns la amenzi foarte mari. (2) Modificările în componența fondatorului furnizorului de servicii media, care au avut loc în anul curent, au fost făcute fără acordul CA, fiind încălcate prevederile CSMA. (3) O analiză a dosarului furnizorului de servicii media arată prezența unor conexiuni între un grup de servicii media care, în condiții normale de piață, ar trebui să concureze între ele. (4) Noul fondator și administrator al furnizorului de servicii media „REAL RADIO” SRL, Elena Cudinova-Ghilescu, a deținut concomitent, timp de o săptămână, și funcția de administrator al „MEDIA CONTENT DISTRIBUTION” SRL. Deși a părăsit această funcție, acest moment are o anumită relevanță. La audieri, dna Elena Cudinova-Ghilescu a negat că aceste două întreprinderi au conducere comună sau sunt gestionate în comun, afirmând că nu a adoptat decizii în cadrul „MEDIA CONTENT DISTRIBUTION” SRL și că nu a dus în eroare CA cu privire la acest fapt, iar declarațiile sale scrise au fost interpretate eronat. (5) Reprezentanții furnizorului de servicii media au explicat că

operează la aceeași adresă cu un grup de servicii media audiovizuale deoarece pe această adresă, str. Ghiocilor 1, este un hub de producție. Controalele CA au arătat că acest grup de servicii media audiovizuale este conectat mai mult decât printr-un hub de producție, ele și-au promovat reciproc conținutul. (6) Este dovedit de documente, iar reprezentanții furnizorului nu neagă, că au primit unele servicii din partea companiei „GMG Production” SRL, care este prezentată ca un producător independent, dar contractul cu aceasta include nu doar servicii de achiziții de conținut, ci și servicii administrative, contabilitate, resurse umane etc., aproape tot ce ține de activitatea unui post de televiziune. Astfel, în anul 2019, Procuratura Anticorupție a lansat sechestrarea activelor care aparțin lui Vladimir Plahotniuc, inclusiv „GMG Production” SRL, în cadrul dosarelor pentru spălare de bani. Furnizorul de servicii media „REAL RADIO” SRL a legat de procedura de insolvență a „GMG Production” SRL problemele sistematice în asigurarea cotei obligatorii a producției locale, explicând în cadrul audierilor că o perioadă de timp nu a putut produce propriul conținut pentru că nu a avut acces la studioul pe care îl oferea respectiva companie.

În opinia membrului CA, Ruslan Mihalevski, faptele descrise indică probleme importante în ceea ce privește autonomia și independența economică și editorială a furnizorului de servicii media „REAL RADIO” SRL și a serviciului media audiovizual de televiziune „Familia”, probleme care, reieșind din ceea ce a fost explicat și anexat la documente, nu au fost rezolvate și rămân în continuare.

Referitor la fezabilitatea planului de afaceri prezentat, membrul CA a menționat că are îndoieli. Potrivit datelor Biroului Național de Statistică, furnizorul de servicii media a înregistrat pierderi mari, totodată în planul de afaceri indică că vor crește aproape de 3 ori veniturile din publicitate și că intenționează să aplice pentru granturi, dar nu prezintă dovezi concrete privind încercările de a obține aceste finanțări.

De asemenea, membrul CA, Ruslan Mihalevski, a remarcat că nu vede o diferență mare, în esență, între serviciul de televiziune „Mega TV”, pentru care „REAL RADIO” SRL deține licență, și serviciul de televiziune „Familia”, pentru care „REAL RADIO” SRL solicită licență, acestea având un conținut comun, care circulă și între alte mai multe servicii media audiovizuale, astfel fiind inutilă încă o licență care nu aduce o plusvaloare la diversitate. Din argumentele prezentate, în opinia sa, eliberarea licenței pentru un asemenea serviciu media audiovizual în condițiile descrise contravine misiunii CA definite în CSMA, în special cu privire la asigurarea pluralismului audiovizual și cu privire la autonomia și independența economică și editorială a serviciilor media audiovizuale.

Vicepreședinta CA, Ana Gonța, s-a referit în special la planul editorial, prezentat de furnizorul de servicii media, subliniind că conținuturile sunt foarte importante, inclusiv din perspectiva diversității și a pluralismului pe piața media audiovizuală. Vicepreședinta CA a menționat că nu s-a făcut absolut nicio schimbare în acest plan editorial pe parcursul perioadei de examinare a cererii, formulările sunt foarte generale și, deși denumirea denotă o televiziune foarte nișată, prezentarea este o confuzie totală, nu este clar ce anume se dorește să fie prezentat, dar din grilă se vede că se merge pe aceleași seriale, filme și emisiuni. În opinia sa, analiza conținuturilor serviciului de televiziune „Familia” pe parcursul perioadei mandatului său nu demonstrează în niciun fel intenția acestui serviciu media de a contribui cu adevărat la dezvoltarea, pluralizarea și diversificarea conținuturilor audiovizuale autohtone și nici la stimularea producerii de conținuturi, pentru că se continuă în mare parte să se retransmită conținuturi străine și nu neapărat de cea mai bună calitate. De asemenea, vicepreședinta CA, Ana Gonța, a subliniat că cele 30% de programe locale, pe care serviciul media audiovizual de televiziune „Familia” își propune să le realizeze în exclusivitate, este prea puțin dacă vrei să fii cu adevărat concurențial și să faci față pe o piață corectă și a concluzionat că nu a văzut în acțiunile furnizorului de servicii media intenția reală și sinceră ca să facă o televiziune adevărată, prin care să informeze corect și pluralist telespectatorii, având în vedere că e un serviciu media audiovizual generalist.

Membrul CA, Orest Dabija, a susținut argumentele expuse, remarcând că pentru votul său au contat, în special, sancțiunile multiple aplicate furnizorului de servicii media pentru încălcări repetate ale prevederilor CSMA, precum și procentajul 0 la capitolul programe educaționale și culturale, având

în vedere denumirea sugestivă a serviciului media audiovizual de televiziune pentru care se solicită licența – „Familia”.

În temeiul prevederilor Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018,

Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova DECIDE:

1. Se respinge cererea f/nr. din 17.10.2023 a „REAL RADIO” SRL de eliberare a licenței de emisie pentru serviciul media audiovizual de televiziune „Familia”.
2. Prezenta decizie poate fi contestată în ordine de contencios administrativ la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev nr. 3), în termen de 30 de zile din data comunicării acesteia, fără să fie necesară depunerea unei cereri prealabile.
3. Controlul asupra executării prezentei decizii se pune în sarcina Direcției licențiere furnizori și Serviciului financiar.
4. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării și se publică pe pagina web oficială a Consiliului Audiovizualului.

PREȘEDINTĂ

Liliana VIȚU-EȘANU